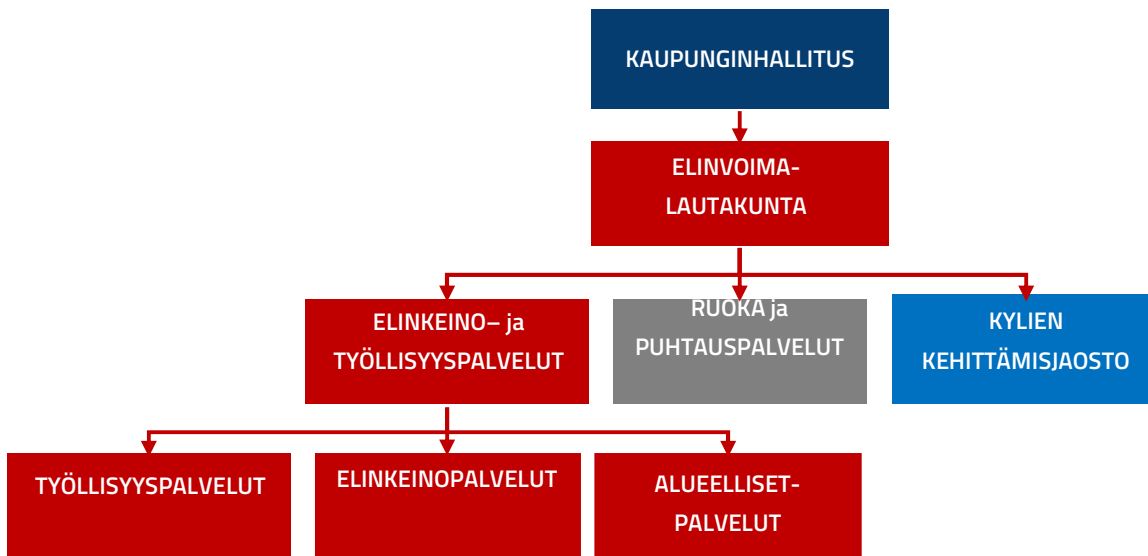

Elinvoimalautakunnan vuoden 2023 toinen osavuositarkastus ajalta 1.1.-31.8.2023

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimapalveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii elinvoimapalvelut-toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamishjelmissä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut ja alueelliset palvelut sekä 31.8.2023 saakka ruoka- ja puhtauspalvelut. Toimialalla toimii lisäksi toimialan yhteiset palvelut.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii Kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita ruoka- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ruoka- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille. Ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät 1.9.2023 alkaen sivistyslautakunnan toiminnaksi kaupunginvaltuuston 19.6.2023 päätöksellä § 70.

Kaupunginvaltuuston 27.2.2023 päätöksellä § 22 kansainvälisten asioiden määrärahat siirtyivät konsernihallintoon, kun palvelut siirtyivät konsernihallintoon 1.1.2023 alkaen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Elinvoimapalveluiden strategisena tavoitteen on rakentaa elinvoimaa monipuolisesti ja vastuullisesti koko kaupungin alueella. Matkailun osalta tavoitteena on, että pohjoisen lumo aukeaa vierailijoille ympärivuotisesti ja monipuolisesti.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut panostavat vuonna 2023 erityisesti toimialan hankekokonaisuuksien koordinointiin ja tehostamme yritysten palvelutarpeisiin vastaamista.

Palvelupolkujen uudelleenmäärittystä ja markkinointia jatketaan. Tavoitteena on, että palveluneuvojen asiakas kohtaamiset kasvavat.

Ensi vuonna toiminnan konkreettisina painopisteinä on TE-palveluiden siirtoon valmistautuminen sekä kotoutumispalveluiden organisointi osaksi työllisyyspalveluja ja työnhakija-asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen kehittäminen.

Varmistetaan Rovaniemen kyläalueiden asukkaiden ja toimijoiden osallistaminen ja vaikutusmahdollisuudet itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa osana Rovaniemen kaupungin kokonaisuutta ja päätöksentekoa.

Rovaniemen kaupunki tulee nostamaan elinkeinoelämän edistäminen rahoitusta lähemmäksi Lapin kuntien keskiarvoa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.8.2023	Tila
Hanketoiminnan organisointi ja kehittäminen koordinointi		
Elinkeinopalvelut on nimennyt toimialan hanketoiminnan vastuuhenkilön.	Toteutunee osittain	Vastuuhenkilöinä toimivat yksiköiden päälliköt. Hanketyöryhmä aloittanut toimintansa. Projektihallinnointia organisoidaan konsernihallinnosta.
Hanketoiminnan vuosikello ja organisointi toimialan osalta on määritelty 3/2023.	Toteutunee osittain	Prosessikuvaus tehty. Organisointia toteutetaan yhteistyössä konsernihallinnon kanssa.
Hankkeiden koonti toimii toimialalla vuosikellon mukaisesti ja ulkoisen rahoituksen määrä kasvaa kaupungin hankkeissa ja investoinneissa.	Toteutunee osittain	Toimialan hankkeiden tilannetta seurataan kootusti. Koko kaupungin ulkoisen rahoituksen seurantaraportointia kehitetään osana projektihallinnon kehittämistä.
Elinkeinopalvelut raportoivat hanketoiminnan edistymisestä säännöllisesti lautakunnan kokouksissa.	Toteutunee täysin	Hankkeiden asettamispäätökset viety lautakuntaan, lisäksi raportoitu hanketoiminnan edistymisestä
Elinkeino-, hanke- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten edistäminen ja tukeminen hyödyntäen omistajakunnille palautuvia ylijäämiä.		Edellyttää kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvion muutosta.
Palvelupolkujen uudelleenmäärittely ja markkinointi omistaja		
Business Rovaniemen palvelupolut on räätälöity asiakaslähtöisesti ja integroitu osaksi toimintaa (verkkosivut ja toimintaprosessit).	Toteutunee osittain	Palvelupolut määritelty ja kuvattu, mutta palvelutuotantoa ei ole resursoitu riittävästi. Resurssointi ja tavoiteasetanta nostettaneen vuoden 2024 talousarviotavoitteeksi.
Sijoittautumista edistävien markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuusraportointi.	Ei toteutune	Ei ole tehty systemaattisesti. Sijoittautumisen toimenpiteitä ei ole voitu edistää resurssien vähäisyyden vuoksi. Kokonaisuuden resurssoinnin mahdollisuuksia arvioidaan vuoden 2024 budjetin laadinnan yhteydessä.
Työllisyyspalveluiden toimintaympäristön muutoksiin valmistautuminen ja asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen parantaminen.		
TE-palveluiden siirron valmisteluun on laadittu tiekartta ja valmistelu etenee sen mukaisesti.	Toteutunee täysin	Valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti. Kevään ja syksyn merkittävin valmistelutyö on ollut yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman valmistelussa.
Kykyviisari on otettu käyttöön asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen välineeksi.	Toteutunee osittain	Kykyviisari on otettu käyttöön osassa asiakasprosesseja. Kykyviisarin käyttöjärjestelmä on muuttunut.
Työllistämistä tukevat toimenpiteet mikroyritysten osalta ovat määritelty.	Toteutunee osittain	Hankkeen rahoituskanava on selvittelyssä. Yrityksille on lähdössä kysely TE24 uudistukseen liittyen, jossa tiedustellaan yritysten tarpeita myös työllistämisen osalta
Monialaisessa yhteistyössä palvelujen asiakkaiden määrä ja työttömyysturvalta ansiotyöhön, koulutukseen tai muun etuuden piiriin siirtyneiden asiakkaiden määrä.	Toteutunee täysin	Tammi-elokuussa TYP-palvelussa on ollut 315 asiakasta, aloittaneita 56 ja päättäneitä 75. Työllistyneitä on ollut 19, koulutukseen siirtyneitä 11 ja eläkkeelle siirtyneitä 5, kuntoutukseen tai sairauslomalle siirtyneitä 10. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä oli ajalla 1-7/2023 lähes 270 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten samalla ajanjaksolla. Henkilöiden määrä on vähentynyt -20%:lla, vähennys on koko maan keskiarvoa (-13%) selvästi suurempi.

Kylien ja maaseudun elinvoimaisuutta edistävät hankkeet ja toimenpiteet		
Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteiden saavuttaminen.	Toteutunee täysin	Hanke etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti
Maisemanhoitohankkeen onnistuminen yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa.	Toteutunee täysin	Hankkeen arviointi syksyllä sovittujen toimien jälkeen.
Maahanmuuttajien kotouttamispalveluiden tehostaminen siten, että ne ovat kustannustehokkaat ja maahanmuuttajat integroituvat mahdollisimman nopeasti yhteiskunnan jäseniksi.		
Kotoutumista tukevien toimenpiteiden vaikutus työllisyys- ja koulutusasteeseen.	Toteutunee täysin	Maahanmuuttajien työllisyysaste oli vuonna 2021 noin 55% kun se vuonna 2020 oli 43,3%. Koulutusasteen osalta pientä nousua oli korkea-asteen tutkinnon suorittaneissa, muissa koulutusasteissa vähennystä. Kuntakokeilussa maahanmuuttajien aktivointiaste (=osallistuminen työvoimapoliittisiin palveluihin) on yli 60% eli lähes kaksinkertainen verrattuna yleiseen aktivointiasteeseen. Työllisyys- ja koulutusasteesta ei saatavilla uudempia tietoja, käytettävissä olevat tilastotiedot ovat vuodelta 2021.
Yhteiset tavoitteet		
Kaupunkistrategian tulokorttien ja tiekartan mukainen toiminta.	Toteutunee osittain	Toteutettu talousarviotavoitteiden kautta.
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.	Toteutunee osittain	Asiaa on käsitelty kaupungin johtoryhmässä. Kaupungin johtoryhmä arvioi toteuttamista koko kaupungin osalta.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.	Toteutunee osittain	Henkilökohtaisia suoritusmittareita on asetettu osittain osana toimintasuunnitelman toimeenpanoa.
Tarjotaan terveellisiä ravitsemussuosituksen ja kriteerien mukaisia aterioita.		
Sydänmerkin prosentuaalinen osuus ruokalistan ruokalajeista selvitetään	Toteutunee osittain	Laskenta on kesken
Asiakaskysely vuoden 2022 ruokalistauudistuksen onnistumisesta lapsille ja nuorille keväällä 2023	Toteutunee täysin	Asiakaskyselyn edellyttämät toimenpiteet suunnittelussa ja toteutuksessa
Toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.		
Ruokahävikin seuranta ja toimenpiteet sen vähentämiseksi, tavoite päästä ruokahävikin määrässä - Isot kuumennuskeittiöt ja koulujen palvelukeittiöt 8 prosenttia - Pienet kuumennuskeittiöt 10 prosenttia - Päiväkotien palvelukeittiöt 12 prosenttia"	Toteutunee osittain	Tulokset laskettu, kaikissa yksiköissä ei päästy tavoiteltuihin tuloksiin. Ohjeistusta käyty läpi ja toimenpiteitä jatketaan.
Hävikkiruoan jakaminen kolmannen sektorin toimijoille jatkuu koronapandemian aiheuttamasta katkoksesta huolimatta.	Toteutunee täysin	Toimii sovitulla tavalla.
Elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on kasvattaa lähellä tuotetun ruoan ja kotimaisuuden astetta.		
Kotimaisuusasteen tavoite 80 prosenttia	Toteutunee osittain	Laskenta on aloitettu.
Käytettävän lähellä tuotetun ruoan määrä kiloina ja prosentteina kokonaisuudesta	Toteutunee osittain	Laskenta on aloitettu.
Yhteistyön ylläpitäminen elintarviketoimijoiden kanssa.	Toteutunee täysin	Yhteistyö sujuu elintarviketoimijoiden kanssa.

MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.8.2023	Tila
Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden mittarit		
Asiakaskohtaamisten määrä kasvaa (elinkeinopalvelut yksi kappale lisää päivässä per asiakasneuvoja, työnhakijoiden asiakaspalvelun kasvu lähtötilanteeseen).	Toteutunee täysin	Työllisyyspalveluissa asiakkaiden henkilökohtaisen palvelun määrä on kasvanut viime vuodesta. Yrityspalveluissa 1487 palvelutoimenpidettä yrityksille, 34 yritystä perustettiin BR:n avulla, 19 tapahtumaan osallistui 326 henkilöä.
Asiakaspalvelukokemuksen kehittäminen (NPS parane)	Toteutunee täysin	Työllisyyspalveluissa yleisarvosana asiakastytyväisyydelle oli 8.90. NPS-luku oli 68. NPS on kansainvälisesti käytetyin asiakasuskollisuuden mittari. Se mittaa yhdellä kysymyksellä suosittelemattomuutta ja tyytyväisyyttä. Mitatulla ajanjaksolla 71,9 % suosittelee palvelua, 24,7 % oli passiivisia ja 3,5% arvosteli palvelua.
Aktivointiaste kasvaa lähtötilanteesta.	Toteutunee täysin	Kuntakokeilussa aktivointiaste oli tammi-heinäkuussa keskimäärin 30.4% kuukaudessa, edellisen vuoden vastaavana ajankohtana 27,3%. Aktivointiaste on kasvanut vuoden takaisesta.
Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Toteutunee täysin	Kuntakokeilussa pitkäaikaistyöttömiä oli heinäkuussa 687, määrä on laskenut edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta -13%:lla. Kahden vuoden ajanjaksolla pitkäaikaistyöttömien määrä kuntakokeilussa on vähentynyt -20%.
Laaditaan kylien ja maaseudun elinvoimaisuuden, osallisuuden, vaikuttavuuden ja kehittämistyön vuosikello prosessien parantamiseksi.	Toteutunee täysin	Laatiminen painottuu loppuvuoteen
Ruoka- ja puhtaustalouden toiminnan mittarit		
Palvelusopimusten määrä	Toteutunee täysin	Pysynyt ennallaan.
Toteutuneet arviointikeskustelut palvelun tarpeesta ja laadusta	Toteutunee täysin	Käydään kuukausittain keskustelut tilaajien kanssa.
Puhtaustasojen laatu ei laske	Toteutunee osittain	Sijaispula on hetkellisesti vaikuttanut joissakin kohteissa.
Toiminnan ja palvelutarpeen yhteensovittaminen saavuttamalla 0-tulos	Toteutunee osittain	Tavoitteena saavuttaa nollatulos

RISKIENHALLINTA

RISKI	TODENNÄ- KÖISYYS	VAKAVUUS	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	TILA	TOTEUMA
Henkilöstön jaksaminen	2/5	3/5	Sairauspoissaolot kasvavat, palveluiden (mukaan lukien lakisääteisten palvelujen) tuottaminen ja uudistuksiin valmistautuminen vaikeutuu.	Resursoidaan tarvittava henkilöstö tavoitteiden saavuttamiseen. Henkilöstön hyvinvointia seurataan.	Riski toteutunee osittain	Uuden asiakaspalvelumallin vaatimukset suhteessa resursseihin ovat edelleen epätasapainossa. Valtionhallinnon kanssa neuvotellaan lisäresursoinnista.

Elintarvike- ja ruokaturvallisuus	1/5	4/5	Elintarvike- ja ruokaturvallisuuden vaarantuminen on turvallisuusriski asiakkaille. Ruokatuotannon katkeaminen	Toiminnan riskien tiedostaminen: - Käsitellään henkilöstön kanssa jatkuvan kehittämisen keinoin. - Toimitaan jokaisessa yksikössä olevan omavalvontasuunnitelman mukaisesti. - Erytisruokavalio osaamisen ylläpitäminen.	Riski ei toteutune	
Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa	2/5	3/5	Ruoka- tai puhtauspalvelut jäävät saamatta tai vajavaisiksi sopimukseen nähden.	- Seurataan tiiviisti asiakkaiden toiminnan muutoksia ja ennakoidaan niiden vaikutuksia omaan palvelutuotantoon. Pidetään säännöllisesti yhteyttä tilaaja-asiakkaiden kanssa. - Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään tarpeen mukaan. Sopimustoimittajilta edellytetään toimintavarmuutta. - Poikkeustilanteiden nopean hallinnan on mahdollistanut henkilöstön joustavuus. - Koneiden ja laitteiden kunnon varmistamiseksi tarvitaan suunnitelma.	Riski toteutunee osittain	Muutamissa yksiköissä sijaisten saatavuuden haasteet ovat vaikuttaneet palvelutasoon väliaikaisesti.
Henkilöstöriskit	4/5	4/5	Sairauspoissaolot kasvavat, henkilöstö väsy sijaistamaan oman työn ohella toista, kun sijaisia ei ole tarjolla. Henkilöstön palkanmaksun oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden puutteet saattavat vaikuttaa työnantajana kiinnostavuuden vähenemiseen."	- Varhaisen tuen ja kuulluksi tulemisen työtävät, henkilöstön hyvinvoinnin toimenpiteitä toteutetaan matalalla kynnyksellä. - Selvitetään oppilaitosten kanssa koulutusmahdollisuuden kasvattamista rekrytointiin panostamalla. - Huolehditaan työnantajan velvollisuuksista.	Riski ei toteutune	
Talouteen liittyvät riskit	3/5	4/5	"Raaka-aineiden ja palvelujen hintojen nousu jatkuu hallitsemattomana. Palvelujen ostajien käytettävissä olevien käyttötalousmenojen riittävyys."	- Neuvottelut yhteistyökumppanien kanssa miten hintojen nousua voidaan yhdessä toimien hillitä. - Toimintatapojen muuttaminen. - Ruokalajien vaihtaminen. - Palvelutason muuttaminen.	Riski toteutunee osittain	Hintojen nousu on ollut osassa palveluja rajua, tehdään kaikkemme, että kyetään toimimaan suunnitellun talousarvion tuloilla
Kemikaalien käytön turvallisuus	1/5	2/5	Mahdollinen sairauspoissaolo	- Pidetään kemikaaliluettelot ajan tasalla, käyttöopastus, hyvä yleisilmanvaihto, suljettu järjestelmä, suojaimet	Riski ei toteutune	

Tietoturvaan ja suojaan liittyvät riskit	1/5	2/5	Yksilön tietosuojan vaarantuminen	- Koulutus ja huolellinen toiminta, tietosuojaselosteen ajan tasalla pitäminen	Riski ei toteutune	
--	-----	-----	-----------------------------------	--	--------------------	--

TOIMIELIMEN TALOUS

Elinvoimalautakunnan toimintakate on toteutunut 62 prosenttisesti. Henkilöstökulut muodostavat lautakunnan menoista 30 prosenttia. Nämä ovat toteutuneet 62 prosenttisesti. Elinkeino- ja työllisyysyksikön henkilöstökuluista säästymässä noin 0,1 milj. euroa. Elinkeinoyksikön henkilöstökulut ovat toteutuneet vain 36 prosenttisesti johtuen täyttämättä olleista vakansseista. Työllistämistuista on myös säästymässä, mutta ne toisaalta laskevat valtiolta saatavaa työllistämistuen määrää. Työmarkkinatuen kuntaosuus on toteutunut 63 % eli pysynee arvioidussa 5 milj. eurossa.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden toimintakate on ylittymässä ennusteen mukaan 0,5 milj. euroa. Ruokapalveluiden kuluja kasvattavat elintarvikkeiden hinnankorotukset, joiden vuoksi elintarvikekulut ovat ylittymässä 0,18 milj. euroa. Siivouspalveluissa urakoinnin alihankinnat eli ulkopuolisilta ostettava siivouspalvelut ovat ylittymässä 0,312 milj. euroa. Alihankinnat ovat jo toteutuneet 116 prosenttisesti. Työvoiman vuokraus myös ylittyy hieman, noin 10 000 euroa. Em. asioihin vaikuttaa hyvinvointialuemuutos, jossa siivouspalveluista siirtyi vuoden vaihteessa osa toiminnasta hyvinvointialueelle, joka aiheuttanut budjetointiin haasteita. Ylitys aiheuttanee lisälaskutuksen tarpeen asiakkaille, joille tämä todennäköisesti myös aiheuttanee lisätalousarvion tarpeen. Em. asia selviää syyskuun jälkeen, joka on syyslukukauden ensimmäinen täysi kuukausi.

Konsernihallinnosta on kirjattu Lapin liiton työllisyysasiantuntijan palveluista veloitetut työllisyysyksikköön poiketen viime vuodesta, jolloin ne kirjautuivat konsernihallintoon. Tämä nostaa lautakunnan kustannuksia 31 000 euroa vuonna 2023, joka katetaan määrärahasiirrolla konsernihallinnosta.

TALouden TUNNUSLUVUT

*1000 euroa	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteutunut	Käyttö-%	Ennuste
Elinvoimalautakunta	2022	2023	1-08/2023	1-08/2023	2023
TOIMINTATUOTOT	13 542	10 597	6 782	64	10 597
TOIMINTAKULUT	-22 182	-20 638	-12 984	63	-20 997
TOIMINTAKATE	-8 639	-10 041	-6 202	62	-10 400
Toimielin					
TOIMINTAKULUT	-26	-20	-13	67	-19
TOIMINTAKATE	-26	-20	-13	67	-19
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	2 474	1 701	1 071	63	1 701
TOIMINTAKULUT	-11 100	-11 722	-7 106	61	-11 581
TOIMINTAKATE	-8 627	-10 021	-6 035	60	-9 879
Ruoka- ja puhtauspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	11 069	8 896	5 711	64	8 896
TOIMINTAKULUT	-11 055	-8 896	-5 865	66	-9 397
TOIMINTAKATE	13	0	-154	-999	-501